

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

от 20 юни 1990 година

относно хармонизиране на законодателствата на държавите-членки във връзка с везните с неавтоматично действие

(90/384/ЕИО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност, и специално член 100а от него,

като взе предвид предложението на Комисията¹,

в сътрудничество с Европейския парламент²,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет³

като има предвид, че държавите-членки поемат отговорността да защитават обществото от неправилни резултати при претегляне, които са постигнати за определени цели чрез използването на везни с неавтоматично действие.

като има предвид, че държава-членка изискванията за точност на везните с неавтоматично действие се регулират чрез задължителни предписания, в които се установяват метрологичните и техническите изисквания, заедно с методите за проверка преди и след въвеждането на везните в експлоатация. Тези предписания не водят по необходимост до различие в мерките за защита между отделните държави-членки, пречейки обаче едновременно, въз основа на техния различен вид, на търговията вътре в Общността.

като има предвид, че е необходимо да се хармонизират националните разпоредби за защита на отделните страни, за да се гарантира свободния търговски обмен с везни с неавтоматично действие, при което трябва да се осигури еднаквено равнище на правова защита в Общността.

¹ ОВ С 55, 4.3.1989 г. и ОВ № С 29, 25.11.1989 г.

² ОВ С 158, 26.6.1989 г. и ОВ № С 149, 18.6.1990 г.

³ ОВ С 194, 31.7.1989 г.

като има предвид, че валидните правила на Общността, отклоненията от принципа за

свободния търговски обмен трябва да се разглеждат като спъващи търговията вътре в Общността, което е следствие от различията на правовите предписания в отделните държави за маркирането на произведенията, доколкото тези предписания за съблюдаване на задължителни изисквания се разглеждат като необходими. В разглеждания случай хармонизирането на законовите предписания трябва да бъде ограничено до тези предписания, с които трябва да се гарантира съответствието на везните с неавтоматично действие със съществени метрологични и функционални изисквания. Тъй като при това става дума за съществени изисквания, необходимо е тези изисквания да заменят съответните национални разпоредби.

Като има предвид, че затова тази директива съдържа само задължителните и съществени изисквания. За да може да се улесни доказването на съответствието с тези съществени изисквания, на европейско ниво трябва да има хармонизирани стандарти, особено за метрологичните, техническите и касаещи изработването характеристики на везните с неавтоматично действие, при чието спазване може да се предположи съгласуване с основните изисквания.

като има предвид, че тези стандарти, хармонизирани на европейско ниво, се разработват от частни организации и трябва да запазят своя характер като незадължителни формулировки. Изпълнението на това извършиха Европейският комитет по стандартизация (CEN) и Европейският комитет по електротехническа стандартизация (CENELEC), като признати органи, които са компетентни за приемане на хармонизирани стандарти в съответствие с подписания на 13 ноември 1984 година документ за съвместна работа между Комисията и тези два органа. По смисъла на тази директива хармонизираният стандарт е техническа спецификация (европейски стандарт или хармонизиран документ), която е приета от единия или от двата горепосочени органа по поръчение на Комисията съгласно Директива 83/189/ЕИО на Съвета от 28 март 1983 година относно начините за предоставяне на информация в областта на техническите стандарти и предписания⁴, изменена с Директива 88/182/ЕИО⁵ и която установи гореупоменатите общи указания.

като има предвид, че ако потребители или трети лица трябва да се защитят ефективно, необходимо е да се направи оценка на съответствието с утвърдените метрологични и технически изисквания. Съществуващите методи за оценка на съответствието в различните държави-членки са различни. За избягване на многократните оценки, което също така пречи на свободния търговски обмен с везните с неавтоматично действие, е предвидено взаимно признаване на

⁴ ОВ L109, 26.4.1983 г.

⁵ ОВ L81, 26.3.1988 г.

проведените процедури по оценяване от държавите-членки. За да се улесни взаимното признаване на процедурите за оценка на съответствието са предвидени специални, хармонизирани за Общността процедури на оценяване, както и хармонизирани критерии за определяне на органите, отговорни за изпълнение на задачите, свързани с процедурите за оценяване.

като има трябва да се внимава за това, тези определени органи от цялата Общност да осигурят едно високо ниво на стандарт;

като има предвид, че поставеният върху везните с неавтоматично действие знак за съответствие на Европейската общност и марката с означение "М" свидетелствува за това, че е налице съгласуване с разпоредбите на настоящата директива и поради това става излишно повтарянето на вече осъществено оценяване на съответствието.

като има предвид, че мерките за постепенно изграждане на вътрешния пазар трябва да бъдат приети до 31 декември 1992 г.; като има предвид, че вътрешният пазар трябва да е пространство без вътрешни граници, в което се осигурява свободно движение на стоки, услуги, хора и капитали.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА :

ГЛАВА I

Обхват на приложение, пускане на пазара, свободно движение

Член 1

1. Везна е измервателен уред за определяне на масата на едно тяло на основата на действащата върху това тяло сила на теглото. Една везна може да служи още за определяне на други, свързани с масата величини, количества, параметри или характеристики.

Везна с неавтоматично действие е везна, която изисква при претеглянето намесата на едно обслужващо лице.

Настоящата директива е валидна за всички везни с неавтоматично действие (понататък означени като „везни“).

2. В настоящата директива се различават два случая на използване на везните:

а)

1. Определяне на масата за целите на търговския обмен.

2. Определяне на масата за изчисляване на такса, мито, надбавка, глоба, възнаграждение, обезщетение или други плащания.

3. Определяне на масата с оглед прилагането на правни предписания и представяне на експертизи за съдебни цели.

4. Определяне на масата при извършване на лечение, при измерване на пациенти в процеса на лекарски надзор, диагностициране и лечение.

5. Определяне на масата за производството на лекарствени средства в аптеките въз основа на лекарски предписания и определяне на масата при анализи в медицински и фармацевтични лаборатории.

6. Определяне на цената съответстваща на масата за публична продажба в обществени организации и при производството на готови опаковки.

б)

Всички други случаи на употреба като тези посочени в точка 2, буква а) от този член.

Член 2

1. Държавите-членки предприемат всички необходими мерки, за да установят със сигурност, че на пазара могат да бъдат пускани само такива везни, които съответствуват на валидните за тях изисквания на настоящата директива.

2. Държавите-членки предприемат всички необходими мерки, за да установят със сигурност, че за целите в член 1, параграф 2, буква а), могат да бъдат в употреба само такива везни, които съответствуват на валидните за тях изисквания на настоящата директива.

Член 3

Везни които се използват за целите, посочени в член 1, параграф 2, буква а) трябва да отговарят на съществените изисквания, установени в приложение I.

Ако в една везна са предвидени устройства или тя е свързана с устройства, които не се използват за целите упоменати в член 1, параграф 2, буква а), съществените изисквания не са валидни за тези устройства.

Член 4

1. Държавите-членки не препятствуват въвеждането в употреба на везни, които отговарят в достатъчна степен на изискванията, валидни за тях съгласно настоящата директива.

2. Държавите-членки не следва да пречат на въвеждането в употреба на везните, предназначени за използване за целите упоменати в член 1, параграф 2, буква а), които съответствуват на важащите за тях изисквания на настоящата директива.

Член 5

1. Държавите-членки се ръководят при везните от съгласуването със съществените изисквания съгласно член 3, ако те съответстват на релевантните национални стандарти, които са въвели хармонизираните стандарти, отговарящи на съществените изисквания според член 3.

2. Комисията публикува позоваванията на посочените в параграф 1 хармонизирани стандарти в *Официален вестник на Европейските общности*.

Държавите-членки публикуват позоваванията на посочените в параграф 1 национални стандарти.

Член 6

Ако държава-членка или Комисията считат, че посочените в член 5, параграф 1 хармонизирани стандарти не съответствуват напълно на съществените изисквания съгласно член 3, тогава Комисията или заинтересованата държава-членка внасят въпроса пред Постоянния комитет, учреден по силата на Директива 83/189/ЕИО (по-нататък наречен „Комитетът“), като излага причините си за това. Комитетът представя становището си незабавно.

В съответствие със становището на Комитета, Комисията съобщава на държавата-членка, дали е необходимо тези стандарти да се зачеркват от публикациите, посочени в член 5, параграф 2.

Член 7

1. Ако една държава-членка установи, че везни означени със знака за съответствие на ЕО съгласно приложение 2, точки 2, 3 и 4 не отговарят на изискванията на настоящата директива, когато са инсталирани правилно и се използват съобразно установения ред и съответно на целите, взима всички подходящи мерки, за да

извади от употреба тези везни и да ограничи или забрани употребата и/или пускането им на пазара.

Заинтересованите държави-членки уведомяват Комисията незабавно за такива мерки, като посочват основанията за своето решение при всяка такава мярка, особено тогава, когато несъответствието се дължи на:

- а) неспазване на съществените изисквания съгласно член 3, когато везните не съответствуват на стандартите, упоменати в член 5, параграф 1;
- б) недостатъчното прилагане на стандартите, посочени в член 5, параграф 1;
- в) недостатъци в стандартите, посочени в член 5, параграф 1.

2. Комисията се консултира незабавно със заинтересованите страни.

След това тя осведомява незабавно държавата-членка, която е взела мерките, за резултатите от консултацията. Ако тя счита, че мерките са оправдани, уведомява незабавно и останалите държави-членки. Ако решението се дължи на недостатъци в стандартите, Комисията след консултации със заинтересованите страни внася въпроса пред Комитета в рамките на два месеца, когато държавата-членка, която е взела мерките иска да ги запази и да се приложи процедурата по член 6.

3. Ако една везна не носи знака за съответствие на ЕО, тогава компетентната държава-членка предприема подходящи действия против този, който е поставил знака, и уведомява за това Комисията и останалите държави-членки.

4. Комисията гарантира, че държавите-членки биват уведомени за хода и резултатите от тези действия.

ГЛАВА II

Оценка за съответствие

Член 8

1. Съответствието на везните с съществените изисквания на приложение I се удостоверяват по избор на заявителя по един от следните начини:

- а) Типово изпитване на ЕО съгласно приложение II.1, следвано от декларация за типа съответствие на ЕО (осигуряване на качеството на продукцията) съгласно приложение II.2 или от проверка на ЕО съгласно приложение II.3.

Везни, в които не се използват електронни устройства и чиито претеглящи устройства не използват пружини за уравновесяване на действащия товар, не е нужно обаче да се подлагат на типово изпитване на ЕО.

б) Проверка на ЕО за единица съобразно приложение II.4.

2. Документите и кореспонденцията във връзка със споменатите процедури в параграф 1 се съставят на официалния език на държавата-членка, в която следва да се провежда упоменатата процедура или на един от приетите езици от компетентния орган.

3. При попадането на везните в приложното поле на други директиви на Общността, знака за съответствие на ЕО, предвиден в член 10, показва, че в този случай вените отговарят на изискванията и на тези други директиви.

Член 9

1. Всяка държава-членка съобщава на останалите държави-членки и на Комисията органите, които тя е натоварила с извършването на задачите във връзка с посочените в член 8 процедури, както и назовава отделно задачите, с които са натоварени и кодовете за обозначаване на определените органи.

Комисията публикува в *Официален вестник на Европейските общности* списъка на тези определени органи, както и задачите, които те са поели. Комисията се грижи за това, този списък да бъде актуален.

2. Държавите-членки прилагат посочените в приложение V минимални критерии за определянето на тези органи. За органи, които съответствуват на установените критерии в съответните хармонизирани стандарти се приема, че изпълняват критериите на приложение V.

3. Държава-членка, която е определила даден орган, отменя назначаването му, ако органът не отговаря повече на посочените в параграф 2 критерии. Тя информира незабавно останалите държави-членки и Комисията за това и оттегля уведомяването.

ГЛАВА III

Знак за съответствие на ЕО и надписи

Член 10

1. На везни, чието съответствие за ЕО е било установено, се нанася знака за съответствие на ЕО както и изискващите се данни според приложение IV.1. Те трябва да бъдат добре видими, четливи и незаличими.
2. На всички други везни се нанасят добре видими, четливи и незаличими надписите съгласно приложение IV.2.
3. Забранява се върху везните да се поставят надписи, които могат да бъдат объркани със знака за съответствие на ЕО.

Член 11

Ако се установи, че знакът за съответствие на ЕО е нанесен неправилно на везни, защото:

- те не отговарят на стандартите съгласно член 5, параграф 1, макар производителят да е решил да произведе везни, които съответствуват на тези стандарти,
- те не съответствуват на един одобрен тип,
- те отговарят на един одобрен тип, който не отговаря на съществените изисквания, приложими за него, или
- производителят не изпълнява задълженията си по декларацията за съответствие на ЕО (осигуряване на качеството на продукцията), тогава компетентният орган, по целесъобразност, отнема одобрението на типа за ЕО и/или одобрението на системата за осигуряване на качеството. Ако одобрението на типа за ЕО е отнето, това има действие на забрана подлагането на проверка за ЕО и деклариране на ЕО за съответствие на типа (осигуряване на качеството за продукцията).

Член 12

Ако в една везна, която е определена за използване за целите, посочени в член 1, параграф 2, буква а), са вградени устройства, които не подлежат на установяване на съответствието според член 8, или везната е вградена в такова устройство, тогава всяко подобно устройство трябва да се означае със символ съгласно приложение IV. 3, което ограничава приложението му. Символът се нанася на устройствата, така че да бъде добре видим, лесен за прочитане и незаличим.

ГЛАВА IV

Заключителни определения

Член 13

Държавите-членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че съгласуването на везните, които носят знака за съответствие на ЕО с настоящата директива, продължават да отговарят на тези изисквания.

Член 14

Всяко решение, взето въз основа на настоящата директива, което има за следствие ограничаване на въвеждането в експлоатация на везни трябва да е достатъчно мотивирано. То се съобщава на заинтересованите страни незабавно, същите се уведомяват едновременно за правните средства, които са им на разположение според действащото право на заинтересованите държави-членки и за сроковете, които съответстват на тези средства.

Член 15

1. Държавите-членки приемат и публикуват преди 1 юли 1992 година законовите, подзаконови и административни разпоредби, които са необходими, за да приведат законодателствата си в съответствие с настоящата директива. Те уведомяват незабавно Комисията за това.
2. Държавите-членки прилагат тези разпоредби от 1 януари 1993 година.
3. Държавите-членки разрешават обаче, чрез дерогация от параграф 2, за период от 10 години от деня, от който те прилагат настоящата директива съгласно параграф 1, че везни, съответстващи на валидните предписания преди този ден могат да останат в употреба и/или да се оставят за производство.
4. Държавите-членки съобщават на Комисията текстовете на разпоредбите от националните си законодателства, които те приемат в приложното поле на настоящата директива.
5. Действието на Директива 73/360/ЕИО се отменя от 1 януари 1993 година; това обаче не се отнася за прилагането на параграф 3.

Член 16

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Люксембург на 20 юни 1990 година.

За Съвета:

Председател

D. J. O'MALLEY

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Съществените изисквания към везните, посочени в член 1, параграф 2, буква а) са дадени по-нататък. Използвана е терминологията на Международната организация по правна метрология (OIML).

ПРЕДВАРИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Ако една везна съдържа повече показващи или отпечатващи устройства, или е присъединена към повече показващи или отпечатващи устройства, които се използват за целите упоменати в член 1, параграф 2, буква а), тогава съществените изисквания не важат за онези устройства, които повтарят резултатите от претеглянето и не могат да повлияят на законово установените функции на везната, в случай че резултатите от претеглянето се отпечатват правилно и незаличимо или се запаметяват чрез такива части от везната, които съответствуват на съществените изисквания и резултатите са достъпни за две от страните, свързани с измерванията. При везни за директна обществена продажба обаче показващите и отпечатващите устройства за продавача и купувача трябва да отговарят на съществените изисквания.

МЕТРОЛОГИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ

1. Единици за маса

Валидни са законовите единици за маса по смисъла на Директива 80/181/ЕИО¹, последно изменена с Директива 85/1/ЕИО².

¹ ОВ № L 39, 15.2.1980 г.

Съобразно с тези условия се допускат следните единици:

- единици от системата SI: килограм, микрограм, милиграм, грам, тон
- британски единици: паунд, унция, трой унция
- други единици: метричен карат за претегляне на скъпоценни камъни.

За везни, при които се използват горепосочените британски единици, съответните посочени по-долу съществени изисквания от текста се преобразват в британски единици чрез проста интерполация.

2. Класове на точност.

2.1 Установяват се следните класове на точност:

I Точни везни

II Прецизни везни

III Търговски везни

III Груби везни

Тези класове са дефинирани в таблица 1.

ТАБЛИЦА 1

Класове на точност

Клас	Проверочни интервали (e)	Минимален капацитет (Min)	Брой на проверочните интервали $n = \frac{Max}{c}$	
		Мин.стойност	Мин.стойност	Максимална стойност
I	0,001 g = e	100 e	50 000	—
II	0,001 g = e = 0,05 g	20 e	100	100 000
	0,1 g = e	50 e	5 000	100 000
III	0,1 g = e = 2g	20 e	100	10 000
	5 g = e	20 e	500	10 000
III	5 g = e	10 e	100	1 000

² ОВ № L 2, 3.1.1985 г.

За везни от класове II и III предназначени за определяне на транспортни тарифи минималният товар се намалява до 5 е.

2.2 Проверочно и реално скално деление

2.2.1 Реалното (d) и проверочното (e) скални деления трябва да бъдат в единици за маса и да имат формата 1 x 10 к, 2 x 10 к, или 5 x 10 к, при което к е цяло число или нула.

2.2.2 За всички везни без спомагателни показващи устройства $d = e$.

2.2.3 За везни със спомагателни устройства са валидни следните условия

$$e = 1 \times 10 \text{ кг}$$

$$d < e < 10d$$

освен за везните от клас I с $d < 10 - 4 \text{ г}$, за които $e = 10^{-3} \text{ г}$.

3. Класифициране

3.1 Везни с един обхват на претегляне

Везни с едно спомагателно показващо устройство се класират в класове I или II. За тези везни минималната стойност и минималният товар се взимат от таблица 1, при което проверочното скално деление (e) от колона 3 се заменя от реалното скално деление (d). При $d < 10 - 4 \text{ г}$ максималният товар за клас I може да бъде по-малък от 50 000 е.

3.2 Многообхватни везни

Повече обхвати на претегляне се позволяват, ако те са ясно означени върху везната. Всеки отделен обхват на претегляне се класифицира съгласно точка 3.1. Ако обхватите на претегляне попадат в различни класове на точност, то везната трябва да отговаря на най-строгите предписания, които са приложими за класовете на точност, в които попадат обхватите на претегляне.

3.3 Многоинтервални везни

3.3.1 Везни с един обхват на претегляне биха могли да разполагат с повече стойности на реалното деление (многоинтервална везна). Многоинтервалните везни нямат спомагателни показващи устройства.

3.3.2 Всеки подинтервал i от многоинтервалната везна се дефинира чрез:

- неговото проверочно деление $e_i \ e_{(i+1)} > e_i$
- неговият макс. товар $Max_i \ Max_i = Max$
- неговият мин. товар $Min_i \ Min_i = Max_{(i-1)}$;

$$Min_i = Min$$

при което : $i = 1, 2, \dots, r$

i = номер на подинтервала

r = общ брой на подинтервалите

Всички натоварвания са нето-товари независима от използваните

тара-товари.

3.3.3 Подинтервалите се класифицират съгласно таблица 2. Всички подинтервали попадат в един и същ клас на точност при което този клас е класа на точност на везната.

ТАБЛИЦА 2

Многоинтервални везни

$i = 1, 2, \dots, r$

i = номер на подинтервала

r = общ брой на подинтервалите

клас	Проверочно деление (e)			Мин.товар (Min)	Брой на проверочните деления	
				Миним. стойност	Миним. стойност ¹	Максим. стойност
					$n = \frac{Max_i}{e_{(i+1)}}$	$n = \frac{Max_i}{e_i}$
I	0,001 g	$\leq e_e$		100 e_e	50 000	–
II	0,001 g	$\leq e_e$	$\leq 0,05 \text{ g}$	20 e_e	5 000	100 000
	0,1 g	$\leq e_e$		50 e_e	5 000	100 000

III	0,1 g	$\leq e_e$	20 e_e	500	10 000
III	5 g	$\leq e_e$	10 e_e	50	1 000

¹*(1) При $i = r$ е валидна съответната колона от табл. 1, при което „e” се замества от „ e_i ”

4. Точност

4.1 При прилагане на процедурата съгласно член 8 не се разрешава грешката на показанието да не надхвърля допустимите грешки определени съгласно таблица 3. При цифрово показание грешката на показанието да се коригира чрез грешката от закръгляване. Допустимите грешки са валидни за нето и тарастойностите на теглото за всички натоварвания, с изключение на стойностите на тарата които се въвеждат.

ТАБЛИЦА 3

Максимално допустими грешки

Товар				Макс. Допустими грешки
клас I	клас II	клас III	клас III	
0 = m = 50 000 e	0 = m = 5 000 e	0 = m = 500 e	0 = m = 50 e	$\pm 0,5 e$
50 000 e < m = 200 000 e	5 000 e < m = 20000e	500 e < m = 2 000 e	50 e < m = 200 e	$\pm 1,0 e$
200 000 e < m	20 000 e < m = 100 000 e	2 000 e < m = 10 000 e	200 e < m = 1 000 e	$\pm 1,5 e$

4.2 Грешките в експлоатация са удвоените допустими грешки съгласно раздел 4.1

5. Резултатите от претеглянето с една везна следва да имат повторимост; те трябва да имат възпроизводимост (повтаряемост) с други показващи или вградени устройства. Резултатите от претеглянето не следва да се влияят от положението на товара върху товароприемното устройство и от разместването му по него.

6. Везната реагира на незначителни изменения на товара.

7. Влияещи величини и стабилност

7.1 Везните от класове II, III и IV при нормално използване трябва да бъдат достатъчно нечувствителни към срещащи се смущения.

7.2 Везните трябва да изпълняват метрологичните изисквания в температурния обхват предписан от производителя. Този обхват трябва да бъде най малко следния:

5 °C за везна от клас I,

15 °C за везна от клас I,

30 °C за везна от класове III или IV.

Ако няма други данни предписани от производителя, то температурния обхват е от -10 °C до + 40 °C

7.3 Мрежово захранваните везни трябва да отговарят на метрологичните изисквания при промяна на напрежението в нормални граници. Батерийно захранваните везни осигуряват показание до спадане на напрежението на батерията под определената минимална стойност и при това условие или продължават да показват правилно или сами се изключват.

7.4. Електронните везни, с изключение на тези от класове I и II, при които „e” е по-малко от 1 г, трябва да изпълняват метрологичните изисквания при висока относителна влажност на въздуха и в горната граница на температурния обхват.

7.5. Продължителното натоварване на везните от класове II, III и III и задържането им под товар трябва да оказва незначително влияние върху резултата от претеглянето под товар и върху нулевото показание веднага след отстраняването на товара

7.6 При други (изменени) условия везните трябва да запазват правилните си показания или да се самоизключват.

КОНСТРУКЦИЯ И ИЗРАБОТВАНЕ

8. Общи изисквания

8.1 Конструкцията и изработването на везните трябва да гарантира запазването на метрологичните им характеристики при правилно използване и в съответствие с предвидените условия.

8.2 При въздействие на пречещи влияния, електронните везни не трябва да показват забележими отклонения, или трябва да индикират и установяват самостоятелно отклоненията.

При самостоятелното установяване на забележимо отклонение, електронната везна трябва да издава светлинен или звуков сигнал който да се задържи докато обслужващият предприеме коригиращи действия или пречещото влияние се отстрани.

8.3 Постановените в точки 8.1 и 8.2 изисквания трябва да се изпълняват достатъчно продължително и трайно като се има предвид предвиждания начин на използване на везната.

При цифровите електронни везни измерителния процес трябва да протича безупречно; показващите функции и всички процеси на архивиране и пренасяне на данни трябва да бъдат винаги контролирани.

При самостоятелното установяване на едно постоянно отклонение, електронната везна трябва да издаде светлинен или звуков сигнал който да се задържи дотогава, докато оператора предприеме коригиращи действия или отклонението изчезне.

8.4 Метрологичните свойства на електронните везни не трябва да се повлияват недопустимо чрез присъединяването на външни уреди с помощта на подходящи контролери.

8.5 Везните не трябва да притежават свойства, чрез които да се осъществява измамно използване и възможностите за неумишлени злоупотреби трябва да бъдат толкова малки колкото това е възможно да бъде направено. Части от везната, които не трябва да бъдат демонтирани или юстирани от използващият я, трябва да бъдат осигурени против това.

8.6 Везните трябва да са конструирани така, че предвидените изпитвания в настоящата директива да могат да се извършват без трудности.

9. Показване на резултата от претеглянето и други стойности на теглото

Показването на резултата от претеглянето и други стойности на теглото трябва да е правилно и недвусмислено и не трябва да заблуждава; показаната стойност, при нормални условия на използване, трябва да се чете лесно.

Означенията и символите, в единиците установени в точка 1 на настоящата директива, трябва да съответствуват на изискванията на Директива 80/181/ЕИО⁴, знакът „сг” се въвежда за метричен карат.

Везната не трябва да дава показание по-голямо от горната граница на измерване (Max) плюс 9e.

Едно спомагателно показващо устройство е допустимо само след десетичната точка. Показващо устройство с повишена разделителна способност се разрешава да

⁴ ОВ L 39, 15.2.1980 г., стр. 40.

действува само допълнително; при това не трябва да бъде възможно отпечатването на резултатите.

Могат да се индикират допълнителни показания, само ако се изключи възможност за обръкването им с основното показание.

10. Отпечатване на резултата от претеглянето и други стойности на теглото.

Отпечатеният резултат трябва да бъде правилен, означен с единицата и недвусмислен. Печатът (шрифтът) трябва да е ясен, четлив, незаличим и траен.

11. Оборудване

В случай на необходимост везните се снабдяват с нивелиращо устройство (либела) и указател на наклона, чиято чувствителност да гарантира безупречното положение (монтаж) на везната.

12. Настройване на нулата.

Везните могат да имат устройства за настройване на нулата.

Те трябва да осъществяват точно настройване на нула и да не разрешават получаването на погрешни резултати от измерване.

13. Устройство за тариране и за въвеждане на тара

Везните могат да имат едно или повече устройства за тариране както и едно устройство за въвеждане на тара. Устройствата за тариране трябва да осъществяват точно настройване на показанието на нула и правилно измерване на нетното тегло. Устройството за въвеждане на тарата трябва да гарантира безгрешното изчисляване на нетното тегло.

14. Допълнителни определения за везни с максимален обхват до 100 кг предназначени за продажба в публични обекти.

Везни за продажба в публични обекти трябва да показват недвусмислено на клиента всички съществени данни за процеса на претеглянето, а при ценоизчисляващите везни - данни за изчисляване на цената на продукта, който той е пожелал да купи.

Ако се показва продажната цена, то тя трябва да бъде вярна.

Съществените показания при ценоизчисляващите везни трябва да остават видими толкова дълго време, че клиентът да може сигурно да ги прочете.

При ценоизчисляващите везни други функции, освен претеглянето и изчисляването на цената са допустими само тогава, когато всички данни от всички действия се отпечатват върху бон или етикет за клиента ясно (недвусмислено), безпогрешно и пригледно.

Везните трябва да са създадени така, че да не предизвикват пряко или косвено показания които не са ясни или разбираеми.

Клиентът трябва да бъде защитен срещу неправилни измервателни процедури чрез неправилно работещи везни.

Спомагателни показващи устройства и показващи устройства с повишена разделителна способност не са допустими.

Допълнителни устройства се допускат само тогава, когато е изключено измамното използване.

Везни които са подобни на везните за продажба в публични обекти обаче не отговарят на изискванията на тази точка трябва да носят в близост до показанието траен надпис „Не се допуска за директна продажба в публични обекти”.

15. Везни отпечатващи цената

Везните които отпечатват цената трябва да отговарят на същите изисквания, както ценоизчисляващите везни за продажба в публични обекти, доколкото тези изисквания се простират и върху посочените везни. Отпечатването на фиш с цената не трябва да бъде възможно под един минимален товар.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

1. Типово изпитване на ЕО.

1.1 Типовото изпитване на ЕО е процедура, с която един определен орган изпитва и удостоверява, че един образец на планирана за производство везна отговаря на съществените изисквания на настоящата директива.

1.2 Заявката за типово изпитване трябва да се подаде от производителя или от негов местен упълномощен представител от Общността само в един единствен определен орган.

Заявката трябва да съдържа:

- име и адрес на заявителя и ако заявката се подава от упълномощен представител, неговото име и адрес,

- писмено заявление, че заявката не е подадена пред друг определен орган,
- технически документи съгласно приложение III.

Заявителят предоставя на разположение на уведомления орган един представителен екземпляр от планираната за производство везна (по-нататък наричан „пробен образец“).

1.3 Уведоменият орган:

1.3.1 Разглежда задълбочено техническите документи и изпитва, дали пробния образец е произведен в съответствие с тези технически документи;

1.3.2 Съгласува със заявителя мястото, където изпитванията и/или процедурите трябва да бъдат проведени;

1.3.3 Провежда по същество изпитването и/или позволява то да се провежда за да се установи, дали избраните от производителя тук решения съответствуват на съществените изисквания, там където не се прилагат нормите съобразно член 5;

1.3.4 Провежда по същество изпитвания и/или процедури или позволява те да бъдат провеждани, за да се установи, дали съответните норми, когато производителят е решил да ги прилага, са приложени ефективно и при гарантиране на съответствието със съществените изисквания;

1.4 Ако пробният образец съответства на разпоредбите от настоящата директива, определеният орган издава на заявителя сертификат за типово одобрение на ЕО. Този сертификат съдържа резултата от изпитването, евентуално предпоставките (условието) за валидността му, необходимите данни за идентифициране на одобрената везна и при необходимост описание на нейния начин на действие. Важните технически документи като чертежи и схеми се дават като приложения.

Сертификатът има валидност десет години от датата на издаването му, винаги е възможно продължаване на действието с още десет години.

При основни промени в конструкцията на една везна, например въз основа на въвеждането на нови технически решения, може да се ограничи валидността на сертификата на две години и да и да се продължи до три години.

1.5 Всеки определен орган предоставя редовно на разположение на всички държави-членки списък със следните данни:

- получените заявки за одобряване на типа за ЕО,
- издадените сертификати за типово одобрение на ЕО,
- отказаните заявки за сертификати за типово одобрение на ЕО,
- допълнения и изменения на вече издадени сертификати.

Всеки одобрен орган известява незабавно всички държави-членки за анулиране на един сертификат за типово одобрение на ЕО.

Всяка държава-членка предоставя тази информация на разположение на определените от нея органи.

1.6 Другите определени органи могат да получават препис от сертификатите и приложенията към тях.

1.7 Заявителят уведомява определения орган, който е издал сертификата за типово одобрение на ЕО, за всички изменения в одобрения пробен образец.

Измененията на одобрения пробен образец се нуждаят от допълнително одобряване от страна на уведомления орган, който е издал сертификата за типово одобрение на ЕО, доколкото тези изменения оказват влияние върху съответствието със съществените изисквания на настоящата директива или върху предписаните условия за използването на везната. Това допълнително одобряване се издава във формата на допълнение към първичния сертификат за типово одобрение на ЕО.

2. Обявяване на ЕО на съответствието на типа (осигуряване на качеството на продукцията).

2.1 Обявяване на ЕО на съответствието на типа (осигуряване на качеството на продукцията) е процедура с която производителят, който изпълнява условията на параграф 2.2 посочва, че въпросните везни, по целесъобразност, с пробен образец на везната, съответствуват на валидните изисквания на настоящата директива, така както това е описано в сертификата за типово одобрение на ЕО.

Производителят нанася върху всяка везна знака на ЕО, както и предвидения надпис в приложение IV.

Знакът на ЕО се допълва от идентифициращия знак на уведомления орган, който отговаря за надзора съгласно параграф 2.4.

2.2. Производителят следва да разполага с правилно въведена система за качество, както е посочено в параграф 2.3 и подлежи на надзор на ЕО съгласно предвиденото в параграф 2.4.

2.3 Система за осигуряване на качеството.

2.3.1 Производителят подава заявка до един определен орган за одобряване на неговата система за осигуряване на качеството.

Заявката трябва да съдържа:

- ангажимент за изпълнение на задълженията, произтичащи от одобрената система за осигуряване на качеството,
- ангажимент за поддържане на одобрената система за осигуряване на непрекъснатата ѝ пригодност и ефективност.

Производителят предоставя на уведомения орган всякаква съответна информация за системата за осигуряване на качеството и техническа документация за везната.

2.3.2 Със системата за осигуряване на качеството трябва да бъде установено, че везните съответствуват на опитния образец, както той е описан в сертификата за типово одобрение на ЕО и на съответните приложими за тях изисквания на настоящата директива.

Всички елементи, изисквания и разпоредби, които производителят е приел като основа, са документирани систематично и надлежно под формата на писмени правила, процедури и указания. Тази документация от системата за осигуряване на качеството гарантира едно съответно разбиране на отнасящите се до системата за осигуряване на качеството програми, планове, наръчници и записки.

Документацията между другото съдържа описание на следното:

- цели на качеството, организационна структура и обхват на отговорностите и правомощия за управление с оглед на влияние върху качеството на продукта;
- изпитвания и проби, които се извършват преди, по време и след произвеждането, както и тяхната честота;
- средства за надзор на постигането на изискващото се качество на продукта и ефективност на системата за осигуряване на качеството.

2.3.3 Уведоменият орган изпитва и оценява системата за осигуряване на качеството, за да установи дали тя отговаря на изискванията на параграф 2.3.2. При системи за осигуряване на качеството, в които са приложени съответните хармонизирани стандарти, се изхожда от това, че тези изисквания са изпълнени.

Той трябва да уведоми за своето решение производителя и да информира другите уведомени органи за решението си. Съобщението до производителя съдържа резултатите от проверката и в случай на отказ - основанията за решението.

2.3.4 Производителят или негов упълномощен представител информира нотифицирания орган, който е одобрил системата за осигуряване на качеството, за всички актуализации на системата във връзка с промените, въведени например с нови технологии или нова концепция за качеството.

2.3.5 Всеки определен орган, който отнема одобрението една система за осигуряване на качеството уведомява за това останалите определени органи.

2.4 Надзор за ЕО

2.4.1 Целта на надзора за ЕО е той да установи със сигурност, че производителят изпълнява задълженията си, произтичащи от одобрената система за осигуряване на качеството.

2.4.2 Производителят дава възможност за достъп с цел инспекция на до производствените, проверочните, изпитателните и складови помещения. Той предоставя на нотифицирания орган всички необходими сведения и особено:

- документацията върху системата за осигуряване на качеството,
- основната техническа документация,
- записите по осигуряване на качеството, както и примерни от-

чети от инспекции, данни от тествания и калибровки, отчети

относно квалификацията на въпросния персонал и други подобни.

Уведоменият орган провежда редовно одити, за да се увери, че производителят развива и прилага системата за осигуряване на качеството; той подготвя за производителя отчет от одита.

По-нататък уведоменият орган може да предприема инспекции при производителя без предварително известяване. При тези инспекции е възможно да се предприема

частичен или пълен одит. Той предоставя на производителя отчет от инспекцията или евентуално отчет от одита.

2.4.3 Уведоменият орган се уверява при това, че производителят поддържа и прилага признатата система за осигуряване на качеството.

3. Проверка на ЕО

3.1 Проверката на ЕО е процедура, с която един определен орган изпитва и удостоверява, че въпросните возни евентуално с пробен образец от везната, съответствуват на описанието от сертификата за типово одобрение на ЕО и отговарят на валидните за тях изисквания от настоящата директива. Уведоменият орган нанася върху всяка везна знака на ЕО.

3.2 Всяка везна се проверява и за гарантиране на съответствието със съществените изисквания на настоящата директива или се подлага на подходящи процедури съгласно действащите стандарти по смисъла на член 5 или на други равностойни процедури.

3.3 Знакът на ЕО, съгласно 3.1 по-горе, се допълва с идентификационния знак определенния орган.

3.4 За возни които не подлежат на одобряване на типа за ЕО основната техническа документация съгласно приложение III трябва да бъде достъпна за уведомления орган до степента, която последният изисква.

4. Проверка на ЕО за единични екземпляри

(Единична проверка на ЕО)

4.1 Единичната проверка на ЕО е процедура, с която един определен орган проверява и потвърждава, че една нормално конструирана везна, предназначена за особени цели на използване, съответствува на изискванията на настоящата директива, които се прилагат за нея. Уведоменият орган нанася върху везната знака на ЕО.

4.2 Везната се изпитва и за гарантиране на съответствието ѝ със съответните изисквания на настоящата директива се подлага на подходящи процедури съобразно относимите стандарти по смисъла на член 5 или на други равностойни процедури.

4.3 Знакът на ЕО, съгласно 4.1, се допълва с идентификационния знак на уведомления орган.

4.4 На определенния орган се предоставят за ползване, съгласно приложение III, основните технически документи.

5. Общи разпоредби

5.1 Оценяването на съответствието (осигуряване на качеството за продукция), проверка на ЕО и единичната проверка на ЕО могат да се провеждат в предприятието на производителя или на произволно друго място, ако транспортирането на везната към мястото на инсталиране не изисква нейното разглобяване и въвеждането в експлоатация на мястото на монтажа не е свързано с ново строителство или други технически работи, чрез които може да бъде повлияно върху точността на показанията на везната, и когато ускорението на свободното падане (земното ускорение) на мястото на използването ѝ се вземе предвид или когато точността на показанията на везната не се влияят от промяната на земното ускорение. Във всички други случаи тези изпитвания се предприемат на мястото на монтажа на везната.

5.2 Ако точността на измерване с везната се влияе от ускорението на силата на тежестта, процедурата по точка 5.1 може да бъде проведена на два етапа, при което вторият етап обхваща всички изпитвания и процедури, при които резултатите се влияят от земното ускорение, а първият етап- всички останали из-питвания и процедури. Вторият етап се провежда на мястото на използване на везната. Ако една държава-членка е установила предварително на територията си гравитационни зони, то изразът „на мястото на използване на везната” може да се разбира също като „в зоната на използване на везната”.

5.3.1 Ако един производител избере провеждането на упоменатата в точка 5.1 процедура на два етапа и ако тези два етапа се провеждат от два различни определени органа, то везна която е преминала първия етап на въпросната процедура, следва да носи идентификационния знак на уведомения орган, който е взел участие в първия етап.

5.3.2 Страната, която е провела първия етап на процедурата, издава за всяка везна сертификат, което съдържа необходимите данни за идентифициране на везната и представя подробно проведените изпитвания и процедури. Натоварената с провеждането на втория етап страна извършва изпитванията и процедурите, които още не са били правени.

5.3.4 Знакът на ЕО се нанася върху везната след завършване на втория етап заедно с идентификационния знак на уведомения орган, който е бил включен във втория етап.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ОСНОВНИ ТЕХНИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ

Основните технически документи трябва да дават възможност да се разбере конструкцията, начина на производство и начина на функциониране на продукта както и преценката за неговото съгласуване с изискванията на настоящата директива.

Доколкото това е важно за преценката, документите съдържат:

- общо описание на пробния образец,
- означения на конструкцията, скици и схеми на продукта на неговите основни елементи, групи и т.н.
- необходимите за разбирането на горепосочените данни и функциите на везната описания и пояснения,
- списък на стандартите съгласно член 5, които се прилагат напълно или частично, както и описание на решенията за изпълнение на основните изисквания, ако стандартите по член 5 не са приложени,
- резултатите от изчисляването на конструкцията и изпитванията и др.
- отчетите от изпитванията,
- сертификатите за типово одобрение на ЕО и съответните резултати от изпитване, отнасящи се за везни с части, които съответствуват на техните технически документи.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

1. Везни, които са предмет на процедурите на ЕО за установяване на съответствие

1.1 Тези везни носят:

а) - знака за съответствие на ЕО, който се състои от описания в приложение VI знак на ЕО, последван от последните две цифри на годината, които посочват годината на нанасянето му;

- идентификационния знак(ци) на уведомления орган(и), който провежда (е провел) надзора на ЕО или проверката на ЕО;

Посочените знаци и надписи се нанасят върху везната ясно и подредени един до друг.

б) зелена квадратна марка с дължина на страната най-малко 12,5 мм x12,5 мм, която съдържа главната буква М отпечатена с черен цвят.

в) следните надписи:

- евентуално номера на сертификата за типово одобрение на ЕО;

- знака или името на производителя;

- класа на точност, който е даден в овал или между две полуокръжности свързани с хоризонтални линии;

- максималния товар във формата на Max...;

- минималния товар във формата на Min...;

- проверочното деление във формата на $e =$;

освен по целесъобразност:

- сериен номер

- за везните, които се състоят от отделни, но взаимно свързани части, обозначаване на всяка отделна част;

- стойност на делението, ако то се отличава от „e” във формата на $d = \dots$;

- сумиращото се тегло на тариране във формата $T = + \dots$;

- изваждащото се тегло на тариране, доколкото то се различава от Max във формата $T = - \dots$;

- стойност на делението на тариращото устройство, доколкото то се различава от „d”, във формата $d_T = \dots$;

- товароносимост, доколкото тя се различава от Мах във формата Lim...;
- отличаващите се температурни граници във формата на ...°C/...°C;
- преводното отношение между измервания и уравниваещ товар.

1.2 Върху везните се предвиждат подходящи места за нанасяне на знака за съответствие на ЕО и/или на надписите. Те трябва да бъдат така направени, че знаците и надписите да не могат да се премахват без да бъдат повредени и да бъдат видими при нормално използване на везната.

1.3 Ако една табелка с опознавателни знаци липсва, тогава трябва да може да бъде сигурно, че тя не е била отстранена, без да бъде разрушена. За да е осигурена една табела, то трябва да може да бъде нанасян един осигурителен знак.

1.4 Данните Мах, Min, е и d трябва да са нанесени също в близост до показанието за теглото, ако те не са вече там.

1.5 Всяко преобразовашо устройство, което е присъединено или присъединимо към едно или повече товароприемни устройства, трябва да притежава също съответните надписи за това товароприемно устройство.

2. Други везни

Други везни носят следните данни:

- знак или име на производителя,
- максимален товар във формата Мах...

Тези везни не трябва да носят маркировката съгласно точка 1.1 б).

3. Символ за ограничение на приложението съобразно член 12

Този символ се състои от квадрат със страна най-малко 25 мм x 25 мм, върху който с черен цвят върху червен фон е отпечатана главната буква М, която е диагонално кръстосана с две черти.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Държавите-членки обръщат внимание при определяне на органи, за осъществяване на задачите, които са във връзка с упоменатите в член 8 процедури, върху следните минимални критерии:

1. Органите следва да разполагат с необходимия персонал, необходимото оборудване и необходимата структура.
2. Персоналът следва да бъде технически подготвен и професионално почтен.
3. Органите следва да работят при провеждане на процедурите, съставяне на отчетите, издаване на сертификатите и при надзора по смисъла на настоящата директива независимо от кръгове, групи или отделни личности, които имат пряк или косвен интерес от възникване с неавтоматично действие.
4. Персоналът следва да пази служебната тайна.
5. В случай, че гражданската им отговорност не е предвидена от държавата по силата на национален закон, органите трябва да сключат застраховка гражданска отговорност.

Спазването на изискванията, посочени в точки 1 и 2, се проверява редовно от държавите-членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

